

ELIX

Sistem za razvoj karijere i učenje kroz društveno koristan rad u visokom obrazovanju zasnovan na evropskoj mobilnosti radne snage

Priručnik za nastavnike visokoškolskih ustanova o razvoju karijere kroz CSL prakse

Broj projekta: 2024-1-SI01-KA220-HED-000252281

www.elix-project.eu

Sufinansira Evropska unija

POGLAVLJE 2

Struktura poglavlja

Od koncepta, preko pedagogije, do primene u nastavnom programu

Šta obuhvata ovo poglavlje

Šta je CSL? Definisanje karijernog učenja kroz društveno koristan rad.

Teorijske osnove: iskustveno učenje, refleksija, dizajnersko razmišljanje, agilno i adaptivno učenje.

Modeli uključivanja CSL-a u visokoškolske nastavne programe: integracija, projektni pristup, rad u zajednici.

Logika izlaganja

Poglavlje polazi od koncepta, prelazi na pedagogiju i završava se primenom u nastavnom programu.

Svaki model je predstavljen kroz svoje karakteristike, uticaj na kompetencije i glavni izazov.

POGLAVLJE 2

Šta je karijerno učenje kroz društveno koristan rad?

CSL povezuje akademsko učenje sa stvarnim društveno korisnim radom i profesionalnim iskustvom.

Studenti primenjuju akademsko znanje i kritičko mišljenje na stvarne potrebe zajednice ili organizacija.

CSL objedinjuje društveno koristan rad, strukturisanu refleksiju i razvoj spremnosti za karijeru.

Podržava i zapošljivost i građansku odgovornost.

OSNOVE

Iskustveno učenje kao osnova

CSL se zasniva na teoriji iskustvenog učenja.

Učenje je najefikasnije kada je povezano sa neposrednim iskustvom iz stvarnog sveta.

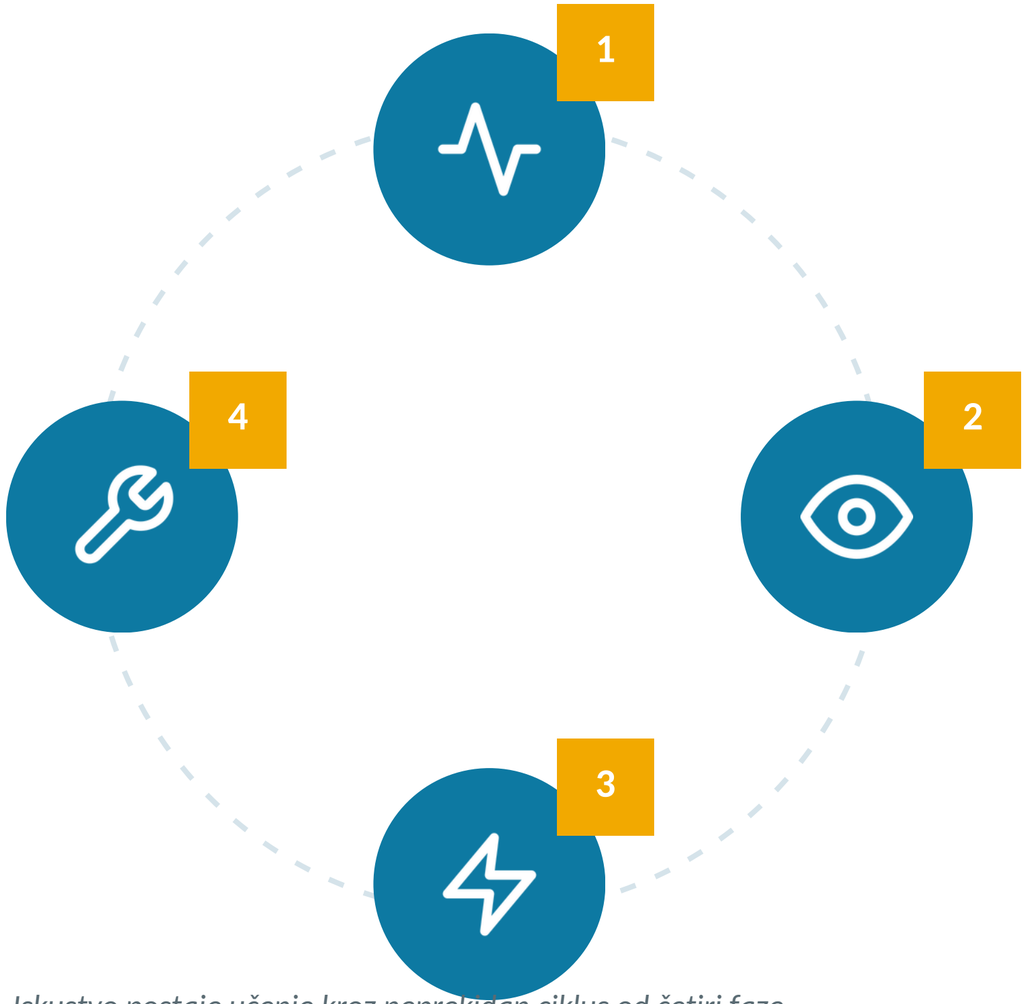
Studenti premošćuju jaz između akademskog znanja i praktične primene.

Iskustvo postaje obrazovno kada je podržano refleksijom i konceptualizacijom.

OSNOVE

Kolbov ciklus iskustvenog učenja

Iskustvo postaje učenje kroz neprekidan ciklus od četiri faze.

1 **Konkretno iskustvo**

Studenti učestvuju u smislenoj aktivnosti u stvarnom svetu.

2 **Refleksivno posmatranje**

Razmišljaju o tome šta se dogodilo i zašto je to bilo važno.

3 **Apstraktna konceptualizacija**

Povezuju iskustvo sa akademskom teorijom.

4 **Aktivno eksperimentisanje**

Isprobavaju unapređene pristupe u novim situacijama.

OSNOVE

Razvoj i obuhvat CSL-a

Učenje kroz društveno koristan rad nastalo je u SAD 1960-ih godina i proširilo se tokom 1990-ih.

Od tada je postalo deo sistema visokog obrazovanja u mnogim zemljama.

CSL se može organizovati kao kratkoročni projekti ili kao dugoročnije aktivnosti u okviru predmeta.

Može biti individualan, timski ili organizovan na nivou cele grupe.

POGLAVLJE 2

Učenje kroz društveno koristan rad usmereno na karijeru

Spaja rad u zajednici sa strukturisanim učenjem u obrazovnoj ustanovi i na radnom mestu.

Povezuje iskustva društveno korisnog rada sa istraživanjem karijere i veštinama spremnosti za karijeru.

Povezuje projekte sa relevantnim partnerima iz privrede, javnog sektora ili zajednice.

Pomaže studentima da razumeju profesionalne uloge dok doprinose stvarnim potrebama.

POGLAVLJE 2

Koristi za studente i zajednice

Studenti stiču veštine i znanja povezana sa karijerom.

Jačaju komunikaciju, timski rad, rešavanje problema i kritičko mišljenje.

Razvijaju navike i stavove potrebne za uspeh u karijeri.

Stiču uvid u potrebe lokalne privrede, neprofitnog sektora i zajednice.

Zajednice imaju koristi od angažovanja studenata, njihovih analiza i praktičnih rešenja.

TEORIJE I PRISTUPI

Ključne teorije i pedagoški pristupi

Iskustveno učenje i refleksivna praksa

Učenje kroz neposredno angažovanje, podržano strukturisanom refleksijom.

Integrisani kurikulum i dizajnersko razmišljanje

Povezivanje akademske teorije sa stvarnim društvenim i profesionalnim problemima.

Agilna i adaptivna okruženja za učenje

Fleksibilni, iterativni pristupi učenju usmereni na studente.

Digitalna transformacija i mikrokredencijali

Digitalni alati i proverljivi dokazi o veštinama stečenim kroz CSL.

TEORIJE I PRISTUPI

Iskustveno učenje i refleksivna praksa

Studenti uče kroz neposredno učešće u stvarnim projektima, stručnim praksama ili aktivnostima u zajednici.

Dnevnici refleksije, vođene diskusije i sesije povratnih informacija pretvaraju iskustvo u učenje.

Refleksija jača samosvest, donošenje odluka i profesionalni identitet.

Iskustveni CSL može razviti liderstvo, timski rad, etičko rasuđivanje i društvenu svest.

TEORIJE I PRISTUPI

Integrisani dizajn kurikuluma i dizajnersko razmišljanje

U CSL-u, dizajnersko razmišljanje pomaže studentima da razumeju potrebe zajednice i osmisle inovativna rešenja.

Iterativne povratne informacije poboljšavaju relevantnost i održivost studentskih projekata.

Integrisani dizajn kurikuluma povezuje akademske teorije sa stvarnim društvenim i profesionalnim pitanjima.

Dizajnersko razmišljanje je usmereno na čoveka i ističe empatiju, generisanje ideja, izradu prototipova i testiranje.

TEORIJE I PRISTUPI

Agilna i adaptivna okruženja za učenje

Agilno učenje ističe fleksibilnost, saradnju, povratne informacije i iterativno unapređenje.

Uklapa se u CSL jer stvarni projekti često zahtevaju prilagođavanje i rešavanje problema.

Adaptivno učenje koristi tehnologiju i analitiku da prilagodi učenje individualnim potrebama.

Zajedno, ovi pristupi čine CSL dinamičnijim, prilagodljivijim i više usmerenim na studente.

TEORIJE I PRISTUPI

Digitalna transformacija i mikrokredencijali

Digitalni alati podržavaju onlajn, hibridnu i međunarodnu saradnju u okviru CSL-a.

Platforme kao što su Moodle, Canvas, Microsoft Teams, Slack ili Trello mogu olakšati timski rad i refleksiju.

Digitalni bedževi i mikrokredencijali pružaju proverljive dokaze o veštinama stečenim kroz CSL.

Mikrokredencijali pomažu da se akademsko učenje poveže sa profesionalnim priznavanjem.

MODELI NASTAVNOG PROGRAMA

Modeli uključivanja CSL-a u visokoškolske nastavne programe

Model 1

Integracija CSL-a u nastavni program.

Model 2

CSL zasnovan na projektima.

Model 3

Praksa u zajednici.

Izbor modela

Izbor zavisi od ciljeva učenja, resursa i dostupnosti partnera.

MODEL 1

Integracija u nastavni program

- Aktivnosti društveno korisnog rada su obavezni deo nastavnog programa predmeta.
- Povezane su sa ishodima učenja i ocenjivanjem.
- Studenti sarađuju sa organizacijama ili kompanijama u stvarnim okruženjima.
- Izveštaji o refleksiji i prezentacije povezuju praksu sa akademskom teorijom.
- Razvija analitičke veštine, komunikaciju, rešavanje problema, samostalnost i odgovornost.

MODEL 2

CSL zasnovan na projektima

Studenti rade u interdisciplinarnim timovima na stvarnim poslovnim ili društvenim izazovima.

Analiziraju podatke, razvijaju strategije i predlažu rešenja za spoljne partnere.

Rezultati projekata se predstavljaju, a partnerske organizacije ih mogu primeniti.

Razvija timski rad, upravljanje projektima, inovativnost i veštine pregovaranja.

Zahteva koordinaciju sa partnerima i mehanizme konstruktivnih povratnih informacija.

MODEL 3

Praksa u zajednici

Studenti neposredno sarađuju sa organizacijama javnog sektora, opštinama ili nevladinim organizacijama.

Projekti mogu obuhvatati savetodavne, analitičke ili razvojne aktivnosti.

Refleksija je usmerena na društveni i ekonomski uticaj, kao i na akademsko učenje.

Razvija empatiju, prilagodljivost, građansku odgovornost i zapošljivost.

Zahteva dugoročna partnerstva i jednake mogućnosti učenja za sve studente.

MODELI NASTAVNOG PROGRAMA

Uporedni prikaz CSL modela

Model	Ključne karakteristike	Uticaj na kompetencije	Glavni izazov
Model 1: Integracija u nastavni program	Društveno koristan rad je obavezan deo predmeta koji se ocenjuje	Analitičke veštine, komunikacija, samostalnost i odgovornost	Uključivanje društveno korisnog rada u postojeće ocenjivanje
Model 2: CSL zasnovan na projektima	Interdisciplinarni timovi rešavaju stvarne izazove partnera	Timski rad, upravljanje projektima, inovativnost i pregovaranje	Koordinacija sa partnerima i povratne informacije
Model 3: Praksa u zajednici	Neposredan rad sa javnim, opštinskim ili nevladinim partnerima	Empatija, prilagodljivost, građanska odgovornost, zapošljivost	Dugoročna partnerstva i jednakost

POGLAVLJE 2

Ključna poruka

- CSL je strukturisan pedagoški pristup koji povezuje društveno koristan rad, akademsko učenje, refleksiju i razvoj karijere.
- Zasniva se na iskustvenom učenju, a jačaju ga savremeni pedagoški pristupi usmereni na studente.
- Refleksija je ključna za pretvaranje iskustva u znanje i profesionalni razvoj.
- Uspešan CSL zahteva jasne ishode učenja, smislenu saradnju sa partnerima i odgovarajuće ocenjivanje.
- CSL pomaže visokom obrazovanju da pripremi studente kao kompetentne profesionalce i angažovane građane.

HVALA

Što ste sa projektom ELIX istražili karijerno učenje kroz društveno koristan rad

www.elix-project.eu

Sufinansira
Evropska unija

ELIX

Sistem za razvoj karijere i učenje kroz društveno koristan rad u visokom obrazovanju zasnovan na evropskoj mobilnosti radne snage

Priručnik za nastavnike visokoškolskih ustanova o razvoju karijere kroz CSL prakse

Broj projekta: 2024-1-SI01-KA220-HED-000252281

www.elix-project.eu

Sufinansira Evropska unija